

Pastorační konference – 8.5.2002

Téma : Vztah a komunikace kněží a laiků

(Jakým způsobem jako laici přesvědčíte svého kněze, že vaše činnost není ohrožení jeho postavení).

Úvodem je možno říci, že takto zvolený text dovysvětluje název tematu vlastně vyjadřuje jeden z hlavních problémů ze strany kněží vůči laikům.

Má-li tato konference skončit pozitivním závěrem, tj. minimálně pojmenováním problémů ve vztazích kněží a laiků a jejich komunikaci a otevřením cest k zlepšení, je dobré říci, že :

- *klerici i laici jsou lid Boží, který má podle svých schopností a specifík služby sloužit Bohu a Církvi.*
- *předpokládat vzájemně upřímnou snahu a dobré úmysly v této službě a vzájemných vztazích*
- *že klerici jsou také lidé se svými slabostmi, tužbami a chybami a omezenými silami*
- *že sloužit ve Farnosti jako zaměstnaný ne dobrovolně není pro laika nic atraktivního ani snadného*

1. Výchozí situace – ideově - biblicky

Pro citlivé posouzení je dobré nejdříve uvažovat o východiscích našich úvah a o základních principech pro vzájemnou komunikaci.

Prozíravost

(Lk. 16,8. ... vždyť synové tohoto světa jsou k sobě navzájem prozíravější nežli synové světla ...)

Je to schopnost se sjednotit za dosažením určitého cíle, využití situace. Nám toto často chybí
→ nejednotnost.

Team

Jsme všichni jeden team, hrajeme v jednom dresu → srovnání se sportovním teamem není tak divné, jak by se mohlo zdát. Právě v teamové spolupráci často spočívá úspěch.

Rovnost

(Mt 20, 26÷28 ... kdo chce být mezi Vámi největší ať je služebníkem všech ...)

(Mk 10,35÷45 žádost synů Zebedeových)

Snaha o privilegované postavení může přivést do společenství problém.

Přátelství

(Jan 15,14÷17 ... už Vás nenazývám učedníci ale přátelé)

Varování před zákoníky, neříkejte nikomu Mistře, Otče, učiteli. My všichni jsme bratři. Nejde o kritiku za každou cenu ale o naši společnou církev.

Povolání

Jsou různá povolání, ale nejsou velká nebo malá povolání. Nejsou velké nebo malé role. Jsou jen naplněná či nenaplněná poslání.

Úkoly

Úkolem křesťana by mělo být se stále vzdělávat, tedy hledat pravdu v moudrosti a lásce.

Úkolem křesťana je stát se osobností.

2. Příčiny problému v komunikaci

Objektivní – nejsou způsobeny konkrétními lidmi ale spíše podmínkami, ve kterých žijeme, dobou, společností, pravidly atd.

- Nedostatek času, uspěchanost doby – málo příležitostí k dialogu, někdy se ani tyto příležitosti nevyhledávají
- Dědictví doby – období totality nás naučilo velké nedůvěře. Kněze nutnosti dělat ve farnosti všechno sám. Laiky se oficiálně na jejím životě nepodílet.
- Celibát kontra život v rodině– dva různé styly života, pro obě strany může být těžké navzájem pochopit specifika druhého způsobu života

Subjektivní – jsou způsobeny lidmi, námi všemi.

- Obava z konkurence – laici mají přístup k teologickému vzdělání, proto jsou schopni někdy vést dialog nebo se „nepříjemně“ ptát, řadu věcí mohou vykonávat a někdy by i rádi vykonávali, ale nikdo jim to nenabídne. Zdaleka ne každý laik má ambice vykonávat ty úkony, které přísluší pouze knězi, většinou jsou si jasně vědomi svých vymezených pozic.
- Neschopnost či neochota delegování úkolů – tento pocit může pramenit z představy co neudělám sám, to nebude dobře. Je potřeba velká důvěra a ta není možná bez vzájemného poznání se.
- Nedůvěra – často se navzájem velice málo známe a nebo dokonce ani nechceme znát protože poznávat se znamená „jít s kůží na trh“
- Rezignace, pasivita, paušalizování – špatné zkušenosti s jedním dvěma konkrétními příklady vedou k tomu, že nejsme ochotni akceptovat jiný přístup a již dopředu „víme“, že to stejně nemá cenu, špatně dopadne atd..

3. Nástin řešení

*Cestou, která právě stojí na spolupráci kleriků a laiků se nám v prostředí Farnosti zdá snaha, vytvoření a fungování **Pastoračního týmu**.*

Pastorační tým farnosti

- 1). V jeho čele stojí farář
- 2). Měl by se skládat ze zaměstnanců i dobrovolníků.
- 3). Jiné podmínky pro jeho fungování jsou ve velkém městě, jiné na vesnici.
- 4). Je nutno vyřešit jeho vztah a vazbu na Pastorační radu, případně na Ekonomickou.

Nejlepším vodítkem pro jeho personifikaci se zdá dobře zpracovaná úvaha nad potřebami farníků. (věřících i nevěřících). Jednoduché rozdělení do základních skupin je : *Liturgia, Diakonia, Koinónia, Martyria, s tím související Příprava a udělování svátostí, Vzdělávání (Písmo, katechismus, ostatní vědy), Technické záležitosti (Úklid, údržba, opravy), Ekonomika.*(všechno něco stojí).

Ideální složení pastoračního týmu – dle potřeb, podmínek a možností – se nabízí takto :

Z - Kněz – Liturgia, udělování svátostí, zodpovídá za tým ??

Z,D – Jáhen – Liturgia, udělování svátostí, služba nemocným

Z – Pastorační asistent – Organizační moderace týmu, bohoslužby slova, příprava na svátosti, výuka a vzdělávání, organizace „společenských akcí“, modlitební společenství, přehled o nemocných

Z,D – Sociální asistent – Péče o nemocné, osamělé, vězně. (Někde vykonává Charita. Její zástupce patří – externě – do pastoračního týmu.

Z,D - Kostelník, údržbář – Příprava liturgie, péče o kostel

D - Varhaník, vedoucí scholy – hudba, zpěv

D - Externí odborníci – témata manželé, rodiny, děti, kultura, ostatní vědy.

(Další konkrétní úvahy o Pastoračním týmu má SK 019).

Ing. Michal Beránek, Petr Kutek, Karel Ženíšek – SK – Plzeň-Lobzy